

Dr. Kiss István

1922—1978

Mindenkit, aki ismerte, megrendített a hír: elhunyt dr. Kiss István, az irodalomtudományok kandidátusa, az ELTE könyvtártudományi tanszékének tanszékvezető docense. Számos munkatársa, egyetemi évfolyamtársa és tanítványa, az ország minden részéből érkezett könyvtárosok és a művelődésügy egyéb területein dolgozó nagyszámú tisztelője és barátja kísérte utolsó útjára október 25-én a Farkasréti temetőben. Ravatalálál dr. Szathmári István egyetemi tanár, a bölcsészettudományi kar dékánja, Sallay Géza egyetemi tanár, a sírjánál hallgatóinak képviselője, Rochy Zoltán, majd a barátok és hajdani egyetemi társai nevében Czine Mihály búcsúztatta.

Dr. Kiss István rövidre szabott élete során nagy utat tett meg. Egyetemi tanulmányait a felszabadulás után munkás évek tapasztalataival maga mögött, a szokottnál későbbben kezdhette el. A könyvtár-magyar szakon évfolyamtársainál már érettebb fejjel tudományos diákköri titkári munkájával szakmai tekintetben is vezetőjük lett. Az egyetemet elvégezve, immár túl a harmincadik életévén, rögtön felelős beosztásba került: a szakszervezeti könyvtárak országos hálózatának létrehozásában, munkájuk módszertani irányelveinek kidolgozásában maradandó munkát végzett. A tömeges és a könyvek, az irodalom kapcsolatának kiteljesítését, ahogy ő maga vallotta, egyik legfontosabb tennivalónak tekintette. Ez ösztönözte a pártközpont munkatársaként végzett tevékenységét is, ahol felelősségteljes beosz-

tásban hozzáértéssel és teljes szívvel dolgozott: nem egy, ma már irodalmunk derékhadához tartozó költő, író indulását segítette és útját egyengette.

Az egyetemi könyvtárosképzésbe már néhány évvel oklevelének megszerzése után bekapcsolódott: mint a könyvtárban előadója, szemináriumok vezetője vett részt az újabb könyvtárosnemzedék szakmai képzésében. 1970 óta egész munkáját az egyetemi könyvtárosképzésnek áldozta, s a tanszéket Kovács Máté halála után (1972) élete végéig vezette. Kiváló oktató és nevelő munkája mellett ez idő alatt megszilárdította a könyvtárosképzés helyzetét, nagy mértékben korszerűsítette a képzés tananyagát, például a számítástechnikai ismeretek oktatásának a bevezetésével és az információs rendszerek tantárgyi anyagának fejlesztésével. Az egyetemi oktatást a szakmai információs kiegészítő (posztgraduális) képzésnek az elfogadott szakok közé iktatásával is gazdagította.

Tudományos munkásságában érdeklődése elsősorban az újabb kori magyar könyv- és könyvtártörténetre irányult; főként a XIX. század utolsó harmadának, a századforduló korának és a két világháború közötti időszaknak irodalmával, könyvkiadásával és sajtóügyeivel foglalkozott. Kiváló ismerője volt az újabb kori magyar művelődéstörténetnek. Több publikációja jelent meg e témakörben, köztük a *Könyvtáros* hasábjain is, hogy gondolatai eljuthassanak a könyvtárosok legszélesebb köréhez. Kandidátusi értekezésének, amelyet 1972-ben védett meg, „Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Részvénytársulat története és szerepe a magyar művelődésben” a címe. Könyve, mely a disszertáció alapján készült, a közeljövőben jelenik meg az Akadémiai Kiadónál. Munkásságával a magyar kiadástörténeti kutatások úttörőjének tekinthető.

Számos írása jelent meg a *Magyar Tudomány*, a *Kortárs*, az *Élet és Irodalom*, a *Magyar Könyvszemle*, a *Magyar Grafika*, a *Népművelési Értésítő*, továbbá a *Pártélet*, a *Munka* és a *Népszava* hasábjain. A Könyvtáros szerkesztőbizottságának évekig tagja; a *Könyvtári Figyelő*nek pedig haláláig főszerkesztője volt. A hazai közművelődés, könyvtáruigy és könyvtárosképzés területén maradandó értékeket hagyott maga után. (B. B.)